

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719204098
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719204098.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava proti žalovanému Q. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX/XX, XXX XX Q. o zaplatenie 4.197,43 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 11Csp/70/2019-49 zo dňa 13. decembra 2019 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 11Csp/70/2019-49 zo dňa 13. decembra 2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete žalobu zamietol. V druhej výrokovej vete rozhodol, že žalovanému nepriznáva právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že pôvodný žalobca - Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31320155 sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 02.09.2019 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4.197,43 Eur s príslušenstvom s odôvodnením, že je právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ako to vyplýva z notárskej zápisnice zo dňa 11.12.2017 pod č. N 3283/2017, Nz 4215/2017.

3. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca a žalovaný uzavreli dňa 10.11.2014 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 5.000 Eur. Žalovaný mal poskytnutú pôžičku splácať v pravidelných 60. mesačných splátkach v sume po 149,63 Eur do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.977,80 Eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 3.240,95 Eur. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného listom zo dňa 26.11.2016 na úhradu dlžných splátok a žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Z uvedeného dôvodu došlo k zosplatneniu dlhu k 19.1.2017, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 24.01.2017.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný na pojednávaní namietol premlčanie svojho dlhu, pričom potvrdil uzavretie úverovej zmluvy a splácanie úveru až kým nedošlo k zmene zamestnania žalovaného a zníženie jeho príjmu.

5. Okresný súd dospel k záveru, že dňa 09.11.2014 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá je spotrebiteľským úverom. Dospel k záveru, že k zosplatneniu dlhu došlo dňa 19.01.2017. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného výzvou zo dňa 26.11.2016 na zaplatenie nedoplatku v sume 720,38 Eur a z prehľadu úhrad vyplýva, že neboli zaplatené splátky splatné k 20.08.2016, 20.09.2016, 20.10.2016 a ani k 20.11.2016, pričom dňa 25.10.2016 bola

poukázaná žalovaným suma 27,77 Eur. Okresný súd dospel k záveru, že 3-ročná premlčacia lehota podľa § 103 Obč. zák. začala plynúť od 21.08.2016. Žaloba bola podaná dňa 02.09.2019, to znamená že bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty. Okresný súd preto žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods.1 CSP tak, že hoci bol žalovaný v konaní úspešný, tomuto trovy konania nevznikli, právo na ich náhradu si ani neuplatnil a preto mu nepriznal právo na ich náhradu.

6. V zákonom určenej lehote podal proti uvedenému rozhodnutiu v celom rozsahu odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP. Nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o premlčaní uplatneného nároku. Bol toho názoru, že v konaní nedošlo k premlčaniu celého jeho nároku a tento bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva. Podľa žalobcu premlčanie dlhu nemožno počítať od splatnosti prvej nezaplatenej splátky. Pre posúdenie premlčania dlhu je rozhodujúca splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Žalobca odkázal v tejto súvislosti na čl. 12 bod 12.2 zmluvných podmienok upravujúceho predpoklady na zosplatnenie dlžnej sumy, ktoré odkazuje na splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák.

7. Podľa žalobcu platné právne predpisy neobsahujú ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatnenia dlhu na konkrétnu splátku, t.j. na prvú nesplatenú. Žalobca má oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky, t.j. tej, ktorú si sám určí. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/447/2016 zo dňa 24.08.2017, podľa ktorého je potrebné považovať za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba podľa § 103, druhá veta Obč. zák., splátku zročnú bezprostredne pred zosplatnením. Žalobca poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co/214/2017 zo dňa 31.08.2017, podľa ktorého záleží na veriteľovi, či uplatní právo zosplatnenia pohľadávky.

8. K dátumu zosplatnenia z predpísaných 25 splátok žalobca evidoval úhradu 20 splátok a časť 21. splátky a žalovaný sa teda dostal do omeškania s 21. splátkou ako prvou celou neuhradenou splatnou dňa 20.08.2016. Podľa žalobcu v zmysle čl. 12 bod 12.2 Zmluvných podmienok, kedy musí veriteľ evidovať omeškanie jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, tak zosplatnenie v prejednávanej spore nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.11.2016 a 3-ročná premlčacia lehota uplynula dátumom 20.11.2019. Keďže žaloba bola podaná pred týmto dátumom, jeho nárok premlčaný nie je. Žalobca v zmysle zákona musí ako veriteľ čakať na splatnosť troch po sebe nasledujúcich splátok a preto v dôsledku plnenia zákonného predpokladu sa javí nedôvodné, aby uvedené splátky podliehali premlčaniu. Z textu predžalobnej upomienky zo dňa 26.11.2016 vyplýva, že táto výzva neuvádza, že dlh bude zosplatnený vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.09.2016. Text tejto upomienky uvádza, že v prípade neuhradenia tejto uvedenej splátky bude veriteľ len oprávnený úver zosplatniť. Pretože žalovaný dlžnú sumu neuhradil, žalobca bol oprávnený úver zosplatniť aj pre akúkoľvek nasledujúcu splátku, pretože ak veriteľ neuplatní právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu pre niektorú splátku do splatnosti nasledujúcej splátky, obnovuje sa mu uvedené právo v prípade každej splátky. Podľa žalobcu v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.01.2017 nie je uvedené, pre ktorú splátku bol úver zosplatnený a preto veriteľ určil sám, pre nesplnenie ktorej splátky sa úver zosplatnil. Pretože právna úprava dáva veriteľovi oprávnenie k zosplatneniu, nie je možné meniť toto oprávnenie na jeho povinnosť. Ak by súd konštatoval, že zosplatnenie dlhu bolo v rozpore so zákonom, potom bol povinný skúmať premlčanie pri každej splátke osobitne.

9. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol žalobca prvýkrát uplatniť najskôr dňom 21.11.2016, keď uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky. Je neprijateľné, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými, nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že splátky predpísané pred zosplatnením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne.

10. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že veriteľ má možnosť a nie povinnosť zosplatniť úver, pokiaľ je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace. Je to veriteľ, ktorý určuje vo vzťahu ku ktorej splátke nastáva zosplatnenie dlhu. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaný nevykonal žiadnu čiastkovú úhradu a naďalej pokračoval v omeškaní. Podľa žalobcu právne posúdenie súdu v otázke premlčania má za následok skrátenie zákonom stanovenej premlčacej doby o 3 mesiace. Takéto posúdenie je porušením ústavnoprávneho princípu právnej istoty veriteľa podľa čl. 46 Ústavy SR.

11. Žalobca ďalej uviedol, že ak by sa aj súd nestotožnil s jeho výkladom a konštatoval, že zosplatnenie dlhu bol viazané na splatnosť prvej nezaplatenej splátky, súd bol povinný skúmať platnosť takéhoto zosplatnenia. Pokiaľ by došlo k situácii, že žalobca ako veriteľ neuplatnil právo na zosplatnenie dlhu do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, veriteľovi sa v prípade pokračujúceho omeškania obnovuje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti do splatnosti každej ďalšej splátky. Ak by dospel súd k záveru, že zosplatnenie dlhu nespĺňa zákonné požiadavky, bol súd povinný skúmať uplatnený nárok v režime premlčania každej splátky jednotlivo. Súd prvej inštancie preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodovanie. Žalobca si zároveň uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

12. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 29.01.2020, v ktorom nesúhlasil s odvolaním žalobcu.

13. Žalobca sa k tomuto vyjadreniu žalovaného vyjadril tak, že tento v ňom neuviedol žiadne dôvody, na základe ktorých nesúhlasí s podaným odvolaním.

14. Po podaní odvolania žalobca navrhol pripustenie zmeny účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka a.s. a na jeho miesto vstupuje spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, a to na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o. Uvedená Rámcová zmluva je založená v súdnom registri okresného súdu OpP pod sp.zn. 1OpP/5/2018. Spolu s uvedeným návrhom priložil žalobca prílohu č. 3 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok identifikujúcej pohľadávku voči žalovanému, podací hárok o odoslaní oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému a oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 25.02.2020. Na základe tohto návrhu a príloh súd prvej inštancie uznesením sp.zn. 11Csp/70/2019-109 zo dňa 06.03.2020 pripustil zmenu subjektu na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje Všeobecná úverová banka a.s. a na jeho miesto vstupuje žalobca uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia - Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2020.

15. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods.1 Civilný sporový poriadok (CSP) v senáte bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 9.11.2014 Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur, celkové náklady spotrebiteľa boli v zmluve určené na sumu 3.724,60 Eur a celková čiastka v sume 8.724,60 Eur. Žalovaný sa zaviazal uhrádzať úver 60-mi mesačnými splátkami vždy k 20-emu dňu v mesiaci vo výške splátky s poistením 149,63 Eur, pričom prvá splátka bola splatná dňa 20.12.2014, RPMN bola určená vo výške 27,5%, priemerná hodnota RPMN 18,01%, fixná ročná úroková sadzba 27,50% a termín konečnej splatnosti bol november 2019.

17. Právny predchodca žalobcu zaslal žalovanému predžalobnú upomienku zo dňa 26.11.2016, ktorou oznámil žalovanému, že eviduje k zmluve č. 7144496, uzatvorenej dňa 10.11.2014 nedoplatok na splátkach v celkovej výške 720,38 Eur. Upozornil žalovaného, že ak do 05.01.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2016, bude Consumer Finance Holding, a.s. oprávnený úver zosplatiť.

18. Právny predchodca žalobcu Oznámením zo dňa 24.01.2017 oznámil žalovanému, že došlo k zosplatneniu dlhu a dlhovaná suma predstavuje 4.435,68 Eur.

19. Z prehľadu úhrad úveru vyplýva, že ku dňu 21.07.2016 predstavoval dlh žalovaného 149,63 Eur, ku dňu 20.8.2016 vo výške 299,26 Eur, ku dňu 20.9.2016 vo výške 448,89 Eur, ku dňu 20.10.2016 vo výške 598,52 Eur a ku dňu 20.11.2016 vo výške 720,38 Eur. Ku dňu 19.01.2017 predstavoval celkový dlh žalovaného 4.433,44 Eur.

20. Podľa § 1 ods.2 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 10.11.2014 (ďalej ZoSÚ) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných

prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 52 ods.1 zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 10.11.2014 (ďalej OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie zostatku neuhradenej dlžnej sumy poskytnutého úveru po jeho zosplatnení s príslušenstvom. Súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu uzavretú medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu zo dňa 09.11.2014 ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák.č. 129/2010 Z.z. Vykonané dokazovanie zhodnotil tak, že k zosplatneniu dlhu došlo dňa 19.01.2017, ktorému predchádzala výzva právneho predchodcu žalobcu žalovanému zo dňa 26.11.2016 na zaplatenie nedoplatku vo výške 720,38 Eur. Z prehľadu úhrad súd prvej inštancie zistil neuhradenie splátok splatných od 20.08.2016. Konštatoval v zmysle § 103 Obč. zák. začatie plynutia 3-ročnej premlčacej lehoty dňom 21.08.2016. Vzhľadom na doručenie žaloby až 02.09.2019 považoval nárok žalobcu za premlčaný. V podanom odvolaní žalovaný takéto právne posúdenie začiatku plynutia premlčacej lehoty a zamietnutie jeho nároku považoval za nesprávne, pretože súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za dôvodné.

27. Z dôvodu uplatnenej námietky premlčania zo strany žalovaného a tvrdení žalobcu v odvolaní, spornou otázkou bolo určenie začatia plynutia premlčacej lehoty. Predmetom záväzku žalovaného bolo vrátiť poskytnutú pôžičku v splátkach. V konaní nebolo sporné určenie dátumu splatnosti jednotlivých splátok a ani právo právneho predchodcu žalobcu vykonať predčasné zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ pri dodržaní sprísnených podmienok v spotrebiteľských vzťahoch podľa § 53 ods.9 OZ tak, ako je to upravené v čl. 12 bod 12.2 zmluvy o úvere. Vzhľadom na dôvody odvolania podané zo strany žalobcu spornou ostala otázka, či v prípade uplatneného nároku žalobcu na celý dlh po jeho zosplatnení okresný súd správne posúdil začiatok plynutia premlčacej. Žalobca v odvolaní ďalej poukázal aj na skutočnosť, že je povinnosťou konajúceho súdu skúmať platnosť vykonaného zosplatnenia, t.j. či boli splnené zákonné predpoklady a v prípade, ak by súd dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady zosplatnenia úveru, bol povinný posudzovať nárok uplatnený žalobcom vo vzťahu k premlčaniu v režime premlčania každej splátky jednotlivo.

28. Vzhľadom na dôvody uvedené žalobcom v odvolaní odvolací súd sa najprv zaoberal otázkou začatia plynutia premlčacej lehoty a následne sa zaoberal tým, či súd prvej inštancie správne posúdil v prejednávanej veci začiatok plynutia premlčacej doby s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu.

29. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju predchádzajúcu prax (napr. rozhodnutie sp. zn. 43Co/56/2019 z 01.08.2019), od ktorej nemá dôvod sa odkloniť, v zmysle ktorej pri aplikácii ust. §

103, druhá veta Obč. zák. vo vzťahu k určaniu začatia plynutia premlčacej lehoty je relevantná tá prvá splátka, v dôsledku ktorej došlo k zosplatneniu celého zostatku dlhu. Tento záver odvolacieho súdu je v súlade so stanoviskom obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.05.2019. Podľa tohto záveru začiatok premlčacej doby pre zosplatnenú celú sumu úveru alebo pôžičky plynú od rovnakého dátumu, ako pri splátke, pre ktorú k tomu došlo v zmysle zákonného znenia § 103, druhá veta OZ. Odvolací súd preto nesúhlasí s tvrdením žalobcu v odvolaní, že premlčacia lehota pri celom zostatku poskytnutého úveru začala plynúť odo dňa splatnosti splátky bezprostredne splatnej pred zosplatnením úveru. Odvolací súd nesúhlasí ani s tým tvrdením žalobcu v odvolaní, že ak prvá omeškaná splátka bola splatná dňa 20.08.2016 a vzhľadom na znenie podmienok uvedených v čl. 12 bod 12.2 zmluvy v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 OZ musí veriteľ evidovať omeškanie jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, potom zosplatnenie v prejednávanej spore podľa žalobcu malo nastať vo vzťahu k splátke splatnej 20.11.2016 a 3-ročná premlčacia lehota uplynula dňom 20.11.2019. Tomuto záveru nezodpovedá splnenie predpokladov podľa § 53 ods. 9 OZ s použitím § 565 OZ. K zosplatneniu úveru pre omeškanie splátky splatnej ku dňu 20.11.2016 sa vyžaduje jej omeškanie po dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 OZ) a až po uplynutí tejto doby by veriteľ mohol úver zosplatniť, t.j. najskôr po dni 20.02.2017. Predchodca žalobca však úver zosplatnil skôr, a to oznámením zo dňa 24.01.2017. Zosplatnenie vo vzťahu k splátke splatnej ku dňu 20.11.2016 preto nastať nemohlo z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov podľa § 53 ods. 9 OZ a od tohto dátumu nemohla začať plynúť ani 3-ročná premlčacia lehota.

30. Právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 OZ pri dlhu splatného v splátkach je pre účely spotrebiteľských vzťahov sprísnené úpravou § 53 ods. 9 OZ. Znamená to, že len vtedy môže dôjsť k uplatneniu práva na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ, ak je splnená okrem iného podmienka omeškania úhrady konkrétnej splátky po dobu 3 mesiacov a neuhradenia tejto splátky ku dňu zosplatnenia úveru. Len ak sú splnené konkrétne zákonné predpoklady pri omeškaní splátky, t.j. doba omeškania v trvaní 3 mesiacov, môže uplatniť veriteľ právo zosplatnenia úveru. Pri splátke neuhradenej a splatnej ku dňu 20.11.2016 potom mohol žalobca uplatniť právo na zosplatnenie úveru najskôr po dátume 20.02.2019. Ku dňu oznámenia o zosplatnení úveru 24.01.2019 pri splátke omeškanej a splatnej dňa 20.11.2019 preto nebol splnený zákonný predpoklad omeškania tejto splátky viac ako 3 mesiace.

31. Napriek tomu, že s uvedenými tvrdeniami žalobcu sa odvolací súd nestotožnil, je odvolanie žalobcu dôvodné z ďalšieho ním uplatneného dôvodu.

32. Odvolací súd zdôrazňuje, že nielen začiatok lehoty na uplatnenie práva zosplatniť dlh v celom rozsahu je upravený v zmysle § 53 ods. 9 OZ za vyššie uvedených podmienok, avšak aj konečná lehota na uplatnenie tohto práva je zákonom limitovaná v zmysle druhej vete § 565 OZ, a to najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

33. Aj v tejto otázke došlo k prijatiu zjednocujúceho stanoviska na obchodnoprávnom kolégiu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.05.2019. Podľa neho obmedzenie uplatnenia práva zosplatniť úver podľa druhej vety § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ je potrebné vykladať tak, že zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie práva zosplatniť úver má veriteľ len do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na omeškanú splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, inak jeho právo zaniká.

34. Súd prvej inštancie mal preukázanú výzvu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.11.2016 na zaplatenie nedoplatku v sume 720,38 Eur. Konštatoval, že z prehľadu úhrad vyplývajú neuhradené splátky, ktoré boli splatné 20.08.2016, 20.09.2016, 20.10.2016 a 20.11.2016. Na základe uvedeného dospel k záveru o začiatku plynutia premlčacej 3-ročnej lehoty na žalobcom uplatnený nárok od 21.08.2016. Súd prvej inštancie teda považoval splnenie podmienok na zosplatnenie úveru za preukázané na základe výzvy zo dňa 26.11.2016, kedy už bola splatná aj splátka splatná dňa 20.08.2016 a teda za prvú splatnú splátku, dôsledkom ktorej došlo k zosplatneniu úveru, považoval splátku splatnú dňa 20.08.2016. Zosplatnenie dlhu preto podľa súdu prvej inštancie (aj keď to jednoznačne v napadnutom rozhodnutí neuviedol) malo byť viazané na omeškanie splátky splatnej dňa 20.08.2016, pričom súd prvej inštancie konštatoval zosplatnenie realizované predchodcom žalobcu ku dňu 19.01.2017, hoci tento dátum zosplatnenia nijakým spôsobom nezdôvodnil.

35. Súd prvej inštancie mal preukázané, že k zosplatneniu dlhu došlo k 19.01.2017. Tento svoj záver súd prvej inštancie nijako nevysvetlil, keď konštatoval záver o zosplatnení k dátumu 19.01.2017 napriek

tomu, že v bode 8 vyhodnotil vykonané dokazovanie tak, že právny predchodca žalobcu oznamoval žalovanému zosplatnenie až oznámením zo dňa 24.01.2017. Odvolací súd konštatuje, že využitie práva veriteľa na predčasné zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ má nepochybne povahu jednostranného právneho úkonu, ktorým dochádza k zmene obsahu záväzku. Z uvedeného je preto nevyhnutné dospieť k záveru, že k zosplatneniu úveru nemôže dôjsť skôr, ako je navonok prejavená vôľa veriteľa na zosplatnenie úveru. Pokiaľ preto právny predchodca žalobcu oznamoval zosplatnenie úveru listom zo dňa 24.01.2017, nie je zrejmé, na základe akých skutkových okolností a úvah dospel súd prvej inštancie k záveru o zosplatnení úveru k 19.01.2017. Uvedená skutočnosť má pritom význam na posúdenie predpokladov zosplatnenia úveru, ako aj na premlčanie žalobcom uplatneného nároku, keď žalobca v podanom odvolaní namietal skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o premlčaní nároku s určením začiatku plynutia premlčacej lehoty k 21.08.2016.

36. Súdom prvej inštancie posúdený začiatok plynutia premlčacej lehoty k dátumu 21.08.2016 žalobca v odvolaní namietal ako nesprávny z viacerých vyššie uvedených dôvodov. Aj keď s viacerými žalobcom udávanými dôvodmi odvolací súd nesúhlasil, s ďalšími výhradami žalobcu voči záverom prvej inštancie ohľadne premlčania a určenia začiatku plynutia premlčania žalobcom uplatneného nároku musí súhlasiť.

37. Na prvom mieste odvolací súd zdôrazňuje, že zákonná úprava splnenia predpokladov upravených v § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. má kogentnú povahu. Pokiaľ preto súd prvej inštancie dospel k záveru o zosplatnení úveru ku dňu 19.01.2017, ktorému predchádzala výzva na zaplatenie nedoplatku zo dňa 26.11.2016 a určil začiatok plynutia premlčacej lehoty odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti splátky splatnej ku dňu 20.08.2016 je jeho právne posúdenie začiatku plynutia premlčacej lehoty nesprávne. Okresný súd žiadnym spôsobom v napadnutom rozhodnutí neuviedol, či pri omeškaní s úhradou tejto splátky boli splnené predpoklady zosplatnenia celého zostatku úveru podľa § 53 ods.9 s použitím § 565 Obč. zák. Výhrada žalovaného v odvolaní voči takémuto postupu súdu prvej inštancie je dôvodná.

38. Právny predchodca žalobcu síce upozornil žalovaného na oneskorenú úhradu sumy v celkovej čiastke 720,38 Eur výzvou zo dňa 26.11.2016, v ktorej sume je obsiahnutá aj neuhradená splátka splatná dňa 20.08.2016, avšak ako bolo uvedené vyššie, právo zosplatniť úver ako celok pre omeškanie tejto splátky je limitované najneskorším termínom podľa § 565 Obč. zák., a to do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak by malo dôjsť k zosplatneniu úveru pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 20.08.2016, potom okrem výzvy a upozornenia na úhradu tejto splátky podľa § 53 ods. 9 OZ, bolo nevyhnutné vykonať zosplatnenie úveru zo strany veriteľa do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Pri splátke splatnej dňa 20.08.2016 muselo trvať jej omeškanie aspoň 3 mesiace podľa § 53 ods. 9 OZ, t.j. do 20.11.2016 aby veriteľ mohol uplatniť právo zosplatnenia celého úveru. Ak tak právny predchodca žalobcu ako veriteľ urobiť chcel, potom musel v zmysle § 565 OZ realizovať zosplatnenie najneskôr do splatnosti najbližšej budúcej splátky po uplynutí 3 mesiacov omeškania so splátkou splatnou 20.08.2016, t.j. do 20.12.2016. Ak by tak urobil potom by došlo k zosplatneniu úveru pre omeškanie s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.08.2016 a záver okresného súdu o začiatku plynutia premlčacej doby od 21.08.2016 by bol správny. K takémuto zosplatneniu však nedošlo, čo konštatoval aj okresný súd, keď uviedol zosplatnenie úveru ku dňu 19.01.2017.

39. Pokiaľ preto súd prvej inštancie určil začiatok plynutia premlčacej lehoty odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti splátky splatnej dňa 20.08.2016, z dôvodu omeškania s úhradou tejto splátky nemohlo dôjsť k zosplatneniu úveru a teda ani k začatiu plynutia premlčacej lehoty od tohto dátumu. Splatnosť tejto splátky ku dňu 20.08.2016 nemohla byť preto počiatočným dátumom určenia plynutia premlčacej lehoty podľa § 103, druhá veta OZ. Súdom prvej inštancie preto nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty od dátumu 21.08.2016 tak, ako to správne uviedol žalobca v odvolaní.

40. Pretože súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty žalobcom uplatneného nároku a nevykonal dokazovanie splnenia zákonných predpokladov zosplatnenia úveru ani pri využití § 295 CSP je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne a odvolací súd ho preto v zmysle § 389 ods.1 písm. c) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

41. Súdom prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi uplatnený nárok žalobcu v celom rozsahu vychádzajúc z vykonaného dokazovania a posúdi nárok uplatnený žalobcom. Opätovne posúdi, či boli splnené zákonné predpoklady zosplatnenia úveru podľa zásad uvedených odvolacím súdom pri aplikácii § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Ak dospeje k záveru o splnení predpokladov zosplatnenia úveru,

odôvodní svoje skutkové zistenia a právne závery na základe vykonaného dokazovania a opätovne posúdi aj uplatnenú námietku premlčania. Vysporiada sa aj s obsahom výzvy zo dňa 26.11.2016, ktorou bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia úveru v prípade neuhradenia splátky splatnej v mesiaci 9/2016. V prípade nepreukázania splnenia zákonných predpokladov zosplatnenia úveru zväži posúdenie nároku žalobcom aj ako nároku na zaplatenie dlžných splátok s prihladnutím na uplatnenú námietku premlčania a v takom prípade posúdi nárok aj vo vzťahu k výške neuhradených splátok a príslušenstva. V prípade nepreukázania účinného zosplatnenia úveru okresný súd posúdi, či je možné podanej žalobe priznať účinky hmotnoprávneho úkonu vo vzťahu k uplatneniu pohľadávky voči žalovanému a ak áno, posúdi nárok žalobcu na základe nezmenených skutkových okolností s prihladnutím na § 294 CSP. V novom rozhodnutí o veci sa vysporiada so všetkými relevantnými spornými skutočnosťami, ktoré môžu mať vplyv pri rozhodovaní o nárokoch žalobcu.

42. O náhrade trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 394 ods.3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

43. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).